

fabrikanter. De kunna när som helst indragas till Banken och åt statsverket öfverlemnas. De blifva då statsskuld.

Man kan icke klaga, att icke herrar trafikanter äro efter råd och lägenhet väl försedda. Statsverket anskaffar för deras räkning 1 1/2 million utöfver Bankens egna tillgångar. Af amortisementsfondens utlåningar, 1 232 829 rubel, torde väl äfven det mesta kommit handeln och fabrikerne tillgodo, och detta till en serdeles låg ränta. Intressant vore det veta, hvem som har de 796 787 rubel, hvilke utgöra statsfondens direkta fordran hos enskilda. Jordbruket t. ex. torde icke hafva serdeles stor andel i alla dessa utlånade 3 529 616 rubel silfver, med hvilka statsverket ligger i förlag för den enskilda trafiken.

J. V. S.

30 LAGSTIFTNINGEN HOS DE KRISTNA FOLKEN I EUROPA FÖRE ÅR 1000.*

Litteraturblad n:o 10, oktober 1861

*Ur Ignell's »Menskliga utvecklingens historia» 4:e delen. Detta kapitel är synnerligen lärorikt med afseende på den Romerska lagens inflytande hos de kristna folken. Härvid afser Förf. dock främst Brottmålslagarne. Ett mera välgörande inflytande har den vetenskapligt utbildade Romerska Civillagen utöfvat.

Hvar och en igenkänner lätt i de Germaniska lagar, här omtalas, samma grunddrag, som i de Skandinaviska och lyckligtvis våra lagar. Det tillhör väl samhällets första början, att betrakta brottet blott såsom ett förnärmande mot den enskilda, som genom skadeersättning kan försonas. Men äfven sedan brottet, såsom det bör, anses för brott mot samhället, har den mildare andan i dess bestraffande isynnerhet hos de numera s. k. Germaniska folken bibehållit sig.

Bland de Romaniska hafva af naturliga orsaker Italienarena mera än andra kristna folk fasthållit den Romerska lagstiftningen. Man kan säga: dessa lagars hårdare anda ligger i folkets lynne. Hämdgirighet, lust vid blod, liknöjdhet för lifvets förlust har utmärkt detsamma. Italiens historia är den rikaste på inbördes krig, blodiga partistrider, mord med gift och dolk. Detta sitter fast ända från Roms tider, isynnerhet från Imperatorernas. Derföre har der ännu i våra dagar despotismen vunnit villiga tjenare. Men det bör icke glömmas, att detta lynne redan länge i norra Italien visat sig utplånadt. Att uppblandningen med Germaniska folk verkat härtill kan knappt betviflas. I södra Italien deremot och på Sicilien, der menniskor offerande Karthager och fanatiska Saracener under tidernas lopp herrskat, der våldsamt förtryckande Norrmanner grundlagt den nyss upplösta Neapolitanska staten, och der vidare Romaniska underkufvare Spanjorer och Fransmän haft väldet, der framstår ännu i dag spåren af sagde blodgiriga, laglösa anda.

Förf. betraktar näst Saliska och Ripuariska lagarne den Burgundiska, Allemanniska och Longobardiska lagstiftningen, hvarefter han först öfvergår till Vestgöthlagen.

Red.